

Ο ΜΕΤΑΛΛΕΙΤΕΡΟΣ ΑΝΗΡ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο Λα σὰς διηγηθῶ μικρὸν ἀνέκδοτον, ὅπερ δύναται νὰ παρηγορήσῃ πολὺ τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπαισιόδοξους καὶ ἰδίως τοὺς βλέποντας ἐν Ἑλλάδι λειψανδρίαν. Εἶνε ἰ σ τ ο ρ ι κ ὸ ν καὶ ὅπως οὖν παλαιόν, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων, ἄτινα, ὅσῳ καὶ ἂν γηράσωσιν, οὐδέποτε χάνουν τὴν χάριν των.

Ἡ σκηνὴ ἐν Τριπόλει πρὸ 50 περίπου ἐτῶν.

Ὁ ἐν αὐτῇ ἐδρεύων διοικητὴς, δηλαδὴ νομάρχης Ἀρκαδίας, μακαρίτης Σ. ἦτο τέλειος ἀφεντάνθρωπος. Τύπος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς του, ἦν μεγαλοπρεπὴς τὸ παράστημα μὲ τὴν λαμπρὰν ἐλληνικὴν ἐνδυμασίαν του. Ἡ πολύπτυχος καὶ μακρὰ φουστανέλλα του, ἡ χρυσοποίκιλτος φέρμελη καὶ τὰ τουζλοῦκία, ἡ ἀρχοντικὴ ζώνη μὲ τοὺς μακροὺς της κροσσούς καὶ τὸ μακρόφουντον φέσιον, εἶτι δὲ καὶ τὸ ἀπαραίτητον τότε εἰς τοὺς ἐγκρίτους ἀνδρας πολῦτιμοντσιμποῦκι του μὲ τὸ ἠλέκτρινον ἐπιστόμιον καὶ τὸ ἐξ ἠλέκτρου ἐπίσης ἐκατόκομβον κομβολόγιον αὐτοῦ παρίστων τὸν διοικητὴν Σ. γνήσιον τύπον τοῦ κοτζαμπασισμοῦ. Διότι πρέπει νὰ προσθέσω, ὅτι ἀνῆκεν εἰς ἐγκριτον τῆς ἐποχῆς οἰκογένειαν, εἶχε σαλτανάτι πανταχοῦ καὶ πάντοτε. Διὰ τοῦτο ἴσως καὶ διωρίσθη διοικητὴς τῆς μητροπόλεως τῆς Πελοποννήσου, ἥτις ἐπὶ τουρκοκρατίας ἦν ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς.

Ὁ διοικητὴς μας, ὡς ἦτον ἐπόμενον, ἦν καὶ ἐγώιστῆς πολὺ καὶ μεγαλομανῆς. Εἶχεν ἔξοχον ὑπόληψιν εἰς τὴν προσωπικότητά του καὶ τὴν κενοδοξίαν τῆς ἐπιδείξεως. Ἑλληνικὸν βεβαίως καὶ προαιώνιον τὸ νόσημα. Ἀφοῦ δὲ καὶ σήμερον ἀκόμη καὶ ὁ τελευταῖος Ἕλληνα ἐν συνειδήσει πιστεύει

καὶ πολλάκις ἀξιῶ νὰ πιστεύωσι καὶ οἱ ἄλλοι, ὅτι ἔχει τὰ προσόντα τοῦ πρωθυπουργοῦ, διατί τάχα νὰ μὴ εἶχον τὸν ἐγωϊσμὸν αὐτὸν καὶ οἱ πρὸ δύο σχεδὸν γενεῶν ἄνδρες τῆς χώρας, οἵτινες τοῦλάχιστον εἶχον καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν, ὅτι διωργάνωσαν τὸ ἀναγεννηθὲν ἔθνος ; Κατὰ τοῦτο ἐν τούτοις μόνον ἐκεῖνοι ἦσαν ἀτυχεῖς καθ' ὅτι δὲν ὑπῆρχε τότε γνωστὴ ἐν Ἑλλάδι ἡ σήμερον βασιλεύουσα καὶ μεγαλύνουσα ρεκλάμα.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν συνέβη τὸ ἐξῆς μεταξὺ τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ τότε ἀντιστασιακοῦ Κ. ὅστις ἦτο νέος μεμορφωμένος καὶ λίαν εὐπαιδευτος, πρὸ ὀλίγου χρόνου ἐπαυθὼν ἐκ Παρισίων, ἔνθα εὐδοκίμως εἶχε σπουδάσει.

Ὁ ἀντιστασιακὸς μετέβαιεν εἰς Μεσσηνίαν διὰ μεγάλην δικαστικὴν ὑπόθεσιν, διερχόμενος δὲ τῆς Τριπόλεως, διέμεινε μίαν ἡμέραν παρὰ τῷ διοικητῇ, μεθ' οὗ καὶ συνεδέετο διὰ φιλίας.

Ὁ διοικητὴς παρέσχεν αὐτῷ μεγαλοπρεπῆ φιλοξενίαν· ὅτε μάλιστα ἡ ὑπηρετρία ἠρώτησεν αὐτόν, τί γλύκισμα νὰ προετοιμάσῃ, χαλβᾶν ἢ μπακλαβᾶν, ἐκεῖνος ἀπήντησεν ἀγερώχως τὸ πολυθρύλητον ἐκεῖνο τοῦ Ῥήγα Παλαμῆδη «καὶ χαλβᾶ καὶ μπακλαβᾶ!» Οἱ δύο δὲ ἄνδρες ἀπετέλουν ἀξιοσημείωτον ἀντίθεσιν· ὁ διοικητὴς τέλειος κοτζάμπασης, ὁ δὲ ἀντιστασιακὸς, νέος τοῦ συρμοῦ μὲ κομψοτάτην εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν καὶ λεπτότατος τοὺς τρόπους.

Μετὰ τὸ ἀρχοντικὸν γεῦμα ἐπῆραν τὸν καφέν. Τότε ἤρξατο συνδιαλέξεως, καθ' ἣν ἔφθασαν καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν.

Ὁ διοικητὴς ἠρώτησε τὸν ἀντιστασιακὸν σοβαρῶς :

— Δὲν μοῦ λές, κ. Κ, ἐν συνειδήσει, ποῖος, νομίζεις, εἶνε ὁ μεγαλειότερος ἀνὴρ τῆς Ἑλλάδος ;

— Ὁ Μαυροκορδάτος ! ἀπήντησεν ὁ εἰσαγγελεὺς.

— Δὲν εἶνε ὁ Μαυροκορδάτος ! ἀπεκρίθη ὁ διοικητὴς ἐντόνως.

— Ὁ Κωλέτης πιθανόν !

— Οὔτε ὁ Κωλέτης !

— Ὁ Μεταξᾶς θὰ ἦνε βεβαίως, προσέθηκεν ὁ ἀντιστασιακὸς, ἀμηχανῶν καὶ μὴ μαντεύων τὸν διοικητήν.

— « Κολοκύθια ἔς τὸ πατερό ! » ἀνέκραξεν ὁ διοικητὴς μετ' ἐξάψεως.

— Μά ἄλλον πλέον δὲν γνωρίζω .

— Θὰ τὸν γνωρίσης, θὰ σὲ κάμω νὰ τὸν μάθης ! προσέθηκεν ὁ διοικητὴς μετὰ τόνου, ἐμφαίνοντας ἀκλόνητον πεποίθησιν, πολὺν ἐγωϊσμόν καὶ ὀλίγον παράπονον .

Μετὰ μίαν ὥραν ἐξῆλθον, ὅπως περιδιαβάσωσιν εἰς τὴν πόλιν, κατ' ἐπιθυμίαν τοῦ ἀντισταγγελέως, θέλοντος νὰ γνωρίσῃ τὴν Τρίπολιν, ἣν τὸ πρῶτον τότε ἐπεσκέπτετο .

Δὲν εἶχον προοδεύσει, ὅσον σήμερον, τὰ φιλελεύθερα καὶ ἀνεξάρτητα ἦθη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐσέβετο οὗτος τότε βαθείως καὶ εἰλικρινῶς τοὺς ἐν τέλει, κατὰ μείζονα δὲ λόγον τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς κυβερνήσεως διοικητὴν τοῦ τόπου .

Ὅπως συμβαίνει καὶ σήμερον ἔτι ἐν Τουρκίᾳ κατὰ τὴν διέλευσιν τῶν βαλῆδων, οὕτω καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὴν διέλευσιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς διοικητοῦ οἱ Τριπολίται πάσης ἡλικίας καὶ τάξεως προσηκόνοντο καὶ ὁμαδὸν ἐχαιρέτιζον αὐτὸν μετ' ἄκρου σεβασμοῦ· ὁ διοικητὴς ἐκαμάρωνεν, ὡς ταῶς .

Διῆλθον οὕτω πολλὰς ὁδοὺς καὶ ἡ αὐτὴ σκηνὴ ἐπανελαμβάνετο στερεοτύπως εἰς τὴν δευτέραν, τρίτην, τετάρτην καὶ καθεξῆς . Ἐπὶ τέλους ὁ διοικητὴς, μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῆ πλέον, ἀνέκραξε θριαμβεύτικῶς πρὸς τὸν περιεργαζόμενον τὸ θέαμα ἀλλὰ σιωπῶντα ἀντισταγγελέα, μειδιῶν καὶ περιχαρῆς .

— Κύριε Κ, . . . Μαυροκορδάτος αἰ ; . . . Κωλέτης αἰ ; . . . Μεταξῆς αἰ ; ; ; . . .

Ὁ ἀντισταγγελεὺς ἐμάντευσε τότε τὴν μεγάλην σκέψιν τοῦ μεγαλομανοῦς διοικητοῦ καὶ δι' εὐφροῦς εὐστροφίας καὶ λεπτῆς εἰρωνίας ἐκολάκευσε τὸν ἐγωϊσμόν του . Ἀποχωρισθεῖς δὲ τοῦ μεγαλειτέρου ἀνδρὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀπεκόμισε χαριστάτην ἀνάμνησιν, ἣν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὕστερον δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναπολήσῃ ἄνευ φαιδρότητος καὶ γελώτων .

[ἐξ Ἄργους]

Δ. Κ. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ